

Storbritannien. FN var med rette blevet direkte involveret i en løsning af Sydrhodesia-problemet, men dette betød ikke, at Storbritannien kunne frigøre sig for sit ansvar og lade FN sidde tilbage med problemet. Sanktionerne måtte gøres altomfattende og udstrækkes til at dække hele området i FN-pagtens artikel 41, d. v. s. inkludere afbrydelse af alle kommunikationsmidler. Sanktionerne måtte ikke udelukke anvendelsen af magt, og Storbritannien måtte sørge for, at Portugal og Sydafrika overholdt sanktionernes gennemførelse.

Flere arabiske lande forsøgte i deres indlæg at drage sammenligning mellem det hvide mindretalsstyre i Salisbury, og hvad de betegnede som „zionisternes undertrykkelse af den palæstinensiske befolkning.“

Cuba fandt, at det kun ville være at stikke Zimbabwes befolkning blår i øjnene, hvis man foregav, at FN kunne løse Sydrhodesia-problemet. Så længe de imperialistiske lande beherskede FN, var verdensorganisationen magtesløs, og kun en national befrielseskrig, som Cuba ville støtte med alle midler, kunne befri befolkningen fra undertrykkerne.

Tanzania angreb Storbritannien for på den ene side at forhindre FN i at tage effektive skridt til at kvæle Smith-regimet og på den anden side at tillade udenlandske kapitalinteresser — herunder i første række britiske — hensynsløst at udnytte områdets ressourcer og derigennem støtte de racistiske regimer i det sydlige Afrika. Storbritannien havde midlerne til at knuse Smith-regimet, og en undladelse af at anvende disse ville blot forøge faren for racekrig.

Zambia gentog i et forsøg på at tilbagevise britiske indvendinger mod de praktiske muligheder for magtanvendelse sit tilbud om at stille baser til rådighed for en aktion mod Salisbury-regimet.

I indlæg fra de kommunistiske lande blev det fremhævet, at møderne mellem premierminister Wilson og Ian Smith blot var en fortsættelse af Storbritanniens eftergivelsespolitik over for „det racistiske kryb i Salisbury“. Problemet's kerne var, at Storbritannien fra begyndelsen havde tilkendegivet, at der ikke ville blive anvendt magt for at få oprøret knust og dermed havde givet Smith-regimet og de vestlige monopol-

interesser frie hænder. Tidligere fremførte angreb mod den vestlige verden og medlemmer af NATO samt specielt mod Storbritannien, USA og Forbundsrepublikken Tyskland for at omgå sanktionerne og støtte Smith-regimet blev gentaget.

Finland udtalte om sanktionspolitikken, at de næsten altomfattende obligatoriske sanktioner havde været i kraft i så kort tid, at det ikke var muligt at foretage en endelig vurdering, men at visse virkninger dog synes at kunne konstateres. Det var vigtigt, at sanktionerne blev fastholdt og nøje overholdt, og Sydafrikas og Portugals holdning måtte i denne forbindelse meget beklages. Formålet med forhandlingerne mellem London og Salisbury måtte være at undersøge mulighederne for hurtigt og uhindret fremskridt mod flertalsstyre. Finland ville hilse ethvert fredeligt skridt henimod en løsning, der gav Sydrhodesias folk dets ret til at bestemme sin egen fremtid, velkommen.

Japan fremhævede, at det nøje overholdt de obligatoriske sanktioner, og at Japan straks efter vedtagelsen af Sikkerhedsrådets resolution 253 (1968) havde lukket sit generalkonsulat i Salisbury.

Portugal søgte i et svarindlæg at begrunde sin manglende efterlevelse af Sikkerhedsrådets sanktioner mod Sydrhodesia ved at henvise til, at det ikke ønskede at intervenere i et nabolands interne anliggender, at Sydrhodesia ikke havde adgang til havet, og at Portugal derfor måtte efterleve sine internationale forpligtelser med hensyn til princippet om fri adgang til havet, samt at Sydrhodesia-problemet var et internt britisk anliggende. Portugal var fuldstændig klar over forpligtelserne i henhold til FN-pagtens artikel 25, men havde stillet Sikkerhedsrådet en række spørgsmål om visse principielle aspekter i forbindelse med sanktionernes gennemførelse — herunder spørgsmål om erstatning i henhold til pagtens artikel 50 for økonomiske tab — og havde endnu ikke modtaget noget svar. I øvrigt var Portugals samhandel med Sydrhodesia minimal, der kunne ikke finde nogen transithandel sted, uden at der var købere og sælgere til sydrhodesiske varer, og transporten af sydrhodesiske varer fandt ikke sted på portugisiske skibe. Den portugisiske repræsentant var forbløffet over Storbritanniens pressionstaktik, der kun kunne være